

ROL MODEL OLARAK SAHABE

وَالسَّابِقُونَ الْأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا
عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

“Muhacirlerden ve Ensâr’đan o ilkler ve bir de ihsan şuuruyla onlara tâbi olanlar var ya, **Allah onlardan razı, onlar da Allah’tan razıdırlar.** Allah onlara, altlarından ırmakların çağladığı, içinde ebedî kalacakları cennetler hazırlamıştır. İşte büyük kurtuluş budur.” (Tevbe;100)

أَصْحَابِي كَالنُّجُومِ فَبَابِهِمْ اقْتَدَيْتُمْ اهْتَدَيْتُمْ

“Sahabilerim yıldızlar gibidir; hangisine uyarsanız, hidayete erer ve kurtulursunuz.» (Abd İbn Humeyd, el-Müsned 1/250; el-Kudâi, Müsnedü’s-Şihâb 2/275.)

Muhterem Müslümanlar! Hutbemiz, **Sahabe ve Sahbe mesleği hakkındadır.**

Allah Resûlü’nün, mübarek atmosferi içine giren ve o atmosferden kalbine ruhuna ilhamlar akseden, az buçuk O’nun nurlu ikliminden istifade edip, **Müslüman olarak ölen her Mü’mine sahabi denir.**

Sahâbe efendilerimiz; Peygamberimize gösterdikleri bağlılık ve teslimiyet, ona verdikleri destek, **vefatından sonra da** İslâm’ın doğru anlaşılması için yaptıkları olağan üstü çalışmalar sebebiyle, **dinimizde çok önemli bir yere sahiptirler. Efendimiz;** ümmetine sahâbeyi örnek almasını **tavsiye etmiş, sahâbe çizgisini** dinin devamı olarak **göstermiştir.** Sahabe-i kiram iyi bilinmez, onların dini yaşama ve yorumlama tarzlarına vâkîf olunmazsa, Efendimiz’in (sallallâhu aleyhi ve sellem) hayatı da tam olarak kavranamaz. Zira sahabe-i kiram Resûlullah’a ulaşma adına bir köprü gibidir.

Onlar tanınmadan siyerin, Kur'ân ve Sünnet'in maksatlarının doğru anlaşılması çok zordur. Sûre ve âyetlerinin iniş sebepleri, hadislerin vürûd sebebi, Kur'an hükümlerinin pratik hayata tatbiki ve açıklanması ve Resûl-i Ekrem'in yaptığı icraatlar, **ashabın aktarımlarıyla bilinmektedir.**

Kur'ân-ı Kerîm, ashabı “**كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ**” insanlık için ortaya çıkarılmış en hayırlı ümmet” diye bize tanıtır. *(Ali İmran; 110)* **Sahabe ümmet içinde en değerli ve faziletli nesildir.**

Sahabe, tehdit ve işkencelerle hatta ölümle karşılaşmış, yurtlarını mallarını eşlerini ve çocuklarını terk edip başka yerlere hicret etmek zorunda kalmış, ancak inançlarından, Allah'a ve Resulüne olan bağlılıklarından asla tâviz vermemişlerdir.

Cenâb-ı Hak Kur'an'da, **Allah'ın Sahabeden**, Sahabenin de Allah'tan razı olduğunu ve ebedi kalacakları cennetleri onlar için hazırladığını bildirmiştir. *(Tevbe;100)*

Ashâb-ı Kirâm efendilerimizin Allah'a kurbet yolunda takip ettikleri sisteme “**sahabe mesleği**” denilegelmiştir. “Sahabe mesleği”, **insanı bir bütün olarak ele alan** ve onun sadece kalbini değil akıl, ruh, sır, nefis gibi **latîfelerinin hepsini doyurmayı hedefleyen** Kur'an yoludur.

Sahabe-i Kiram, Peygamber Efendimizin yönlendirmesi ve rehberliğinde, dine hizmet ederken şu hususlara öncelik vermiştir:

Kur'ân, **“وَيُؤْتُونَ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ**” “Hatta kendileri ihtiyaç duysalar bile o kardeşlerine öncelik verir, onlara verilmesini tercih ederler.” *(Haşir, 9)* ayetiyle Sahabenin kendileri ihtiyaç içinde bulunmalarına rağmen, başkalarını kendilerine tercih ettiklerini ve sonsuz kurtuluşu hak

ettiklerini, gerçek müminler olarak başlanacaklarını ve ahirette cömertçe rızıklandırılacaklarını **haber vermiştir.**

Hizmette önde, ücrette geride olma düşüncesini zirve noktada ashab-ı kiram arasında görürüz.

İnfakta hep zirveyi yakalamışlardır.

Onlar harikuladeler yerine İstikamete talip olmuşlardır.

İnsana değer vererek **gönül kazanmaya** çalışmışlar.

Temsil öncelikli tebliğ de bulunmuşlar.

Kur'ân'ın gençliğe vurgusuna binaen **gençlerle** ilgilenmişler,

Duaya çok önem vererek Sahabenin her biri birer dua insanı haline gelmiştir.

Toplumdaki **kötülüklerle ve kötü alışkanlıklarla** mücadele etmişlerdir.

İlme, ilmi faaliyetlere ve eğitime her zaman vakit ayırıp meşgul olmuşlardır.

Her gittikleri yerde, devrin şartlarına ve ihtiyaçlarına göre **kurumsallaşmaya ve kurum açmaya** çalışmışlardır.

Herkesi **işin içine katarak**, herkese yapabileceği bir görev vermişlerdir.

Bir arada yasama kültürü olan **“Diyalog”** u teşvik ederek, icraatları ile de göstermişlerdir.

Bazen de yolun kaderi olarak **iftiralara ve zulümlere** maruz kalmışlardır.

Mukaddes bir göç olan **hicret**, Sahabenin hayatında hep var olmuştur. Peygamberimiz'in ahirete göçünden sonra ilim öğretmek İslâm'ı anlatmak için çeşitli yerlere hicret etmiş ve bazı merkezlere yerleşmiş, **doğdukları yere geri dönmemişlerdir.**

Rivayetlere göre **Şam'a on binden den, Humus'a beş yüzden fazla**, sahâbî yerleşmiştir. Mısır'da yaşayan sahâbîler üzerinde duran Süyûtî üç yüzden fazla sahâbînin buraya yerleştiğini tespit etmiş; Tâif, Yemen, Yemâme, Bahreyn, Medâin, Merv, Nîşâbur, İsfahan ve Semerkant gibi yerlere de sahâbîler gitmiş ve bir kısmı buralarda vefat etmiştir. Bazı sahâbîlerin **Hindistan'a, Çin'e ve Endülüs'e** ulaştığı belirtilmektedir. **İstanbul'da** bugün sahâbe kabri olarak ziyaret edilen **otuz civarında** yer bulunmaktaysa da bunlardan sadece **Ebû Eyyûb el-Ensârî** ile **Ebû Şeybe el-Hudrî'nin** burada şehit olduğu kaynaklarda geçmektedir.

Değerli Müminler!

Sahabe-i kiram, İslâm'a sahip çıkmanın çok pahalı olduğu bir zamanda kendi özgür iradeleriyle dine sahip çıkmışlardır. Eğer biz günümüzde özellikle genç nesillerin önüne takip edilmesi ve örnek alınması gereken **rol modeller çıkarmak istiyorsak**, peygamberlerden sonra bunu en başta hak edenler sahabe-i kiram efendilerimizdir. Dolayısıyla biz, ele aldığımız konuları misallendirirken sürekli onların hayatlarına atıf yapmalı ve onları nazara vermeliyiz.

Allah bizlere de sahabe gibi, İslam'ı hakkıyla anlayıp yaşamayı, ona sahip çıkıp asrın diliyle muhtaç gönüllere götürmeyi nasip etsin.